Kalendarium łambinowickie (styczeń–grudzień 2025)

Styczeń

22 I W łambinowickiej siedzibie CMJW odbyła się konferencja „Tragedia Górnośląska 1945 w edukacji szkolnej". Wydarzenie zorganizowane zostało we współpracy z Instytutem Śląskim w Opolu. Udział wzięła Monika Jurek, wojewoda opolska, Zbigniew Kubalańca, wicemarszałek województwa opolskiego, Joanna Raźniewska, opolska kurator oświaty, pracownicy kuratorium – wizytatorzy oraz Tomasz Karpiński, wójt gminy Łambinowice. W konferencji uczestniczyło ponad 50 nauczycieli z całego województwa opolskiego oraz grupa studentów Uniwersytetu Opolskiego.

25 I Koncert „Lulajże Jezuniu na polskiej ziemi. Opowieści świąteczne" odbył się w kościele pw. św. Marii Magdaleny w Łambinowicach. Inicjatywa ta to wynikiem współpracy Muzeum i Biura Wydarzeń Kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej. Utwory wykonała Orkiestra Ludwika Sarskiego oraz Józef Pawłowski. Repertuar muzyczny, oprócz tytułowych utworów dopełniły kolędy oraz literatura – wspomnienie świąt Haliny Golczowej, więźniarki KL Ravensbrück, fragmenty prozy Romana Brandstaettera oraz poezja.

26 I Na Cmentarzu Ofiar Obozu Pracy złożono kwiaty i zapalono znicze w ramach obchodów 80. Rocznicy Tragedii Górnośląskiej. Zebranych powitał Rafał Bartek, przewodniczący Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce i przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województwa Opolskiego. Po nim przemawiali kolejno: Szymon Ogłaza, marszałek województwa opolskiego; Peter Herr, konsul RFN w Opolu; Ryszard Galla, doradca marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych; dr Marek Mazurkiewicz, pełnomocnik wojewody opolskiego ds. mniejszości narodowych i etnicznych; Łukasz Jastrzębski, pełnomocnik wojewody śląskiego ds. mniejszości narodowych i etnicznych. Modlitwę w intencji ofiar poprowadził duszpasterz diecezji opolskiej ds. mniejszości narodowych i etnicznych ks. dr hab. Piotr Tarlinski. Uroczystości zakończyły się w naszym Muzeum projekcją filmu *Czerwona zaraza* w reżyserii Aleksandry Fudali-Barańskiej.

27 I Doktor Violetta Rezler-Wasielewska, dyrektor CMJW, wzięła udział w obchodach 80. rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau.

Luty

15 II Kierownik Działu Naukowego dr Piotr Stanek uczestniczył w uroczystości upamiętniającej ofiary pacyfikacji wsi Brenna. Wydarzenie odbyło się w Beskidzkim Domu Zielin „Przytulia", a częścią obchodów był wykład pracownika CMJW.

20 II Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora CMJW, wzięła udział w spotkaniu „Tragedia Górnośląska – cywilne ofiary wojny". W trakcie spotkania wygłosiła poświęconą losom ludności cywilnej na Śląsku w 1945 r. prelekcję „Tragedia Górnośląska – kontekst historyczny".

26 II Ogłoszono projekt jubileuszowego logotypu muzeum. Grafika była jednym z elementów trwającego cały rok jubileuszu 60-lecia CMJW.

Marzec

12 III W opolskiej siedzibie CMJW odbył się wernisaż wystawy czasowej „Tam gdzie stoimy świeci słońce. Szkoła młodszych ochotniczek (1942–1948)". Ekspozycja autorstwa Muzeum Pana Tadeusza, Oddziału Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, przybliżała losy uczennic, nad którymi w czasie II wojny światowej opiekę, z rozkazu gen. Władysława Andersa, roztoczyło wojsko. Przybyłych powitała dyrektor CMJW dr Violetta Rezler-Wasielewska. Następnie głos zabrały przedstawicielki współorganizatorek: Danuta Szeliga oraz Małgorzata Kamecka, jak również Alicja Szkuta – prezeska Towarzystwa byłych uczennic, wychowawców i przyjaciół Szkoły Młodszych Ochotniczek, oraz byłe uczennice – Waleria Luro (łącząc się telefonicznie z Londynu) i Zofia Szczęsnowicz-Sołowij. Po ekspozycji zgromadzonych oprowadzała kuratorka wystawy dr Joanna Hytrek-Hryciuk.

17 III Przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych odbyły się obchody 80. rocznicy wyzwolenia Stalagu 344 Lamsdorf. Organizatorami było Muzeum i Urząd Gminy w Łambinowicach. Uroczystości zostały objęte patronatem honorowym ministra kultury i dziedzictwa narodowego Hanny Wróblewskiej, wojewody opolskiej Moniki Jurek oraz marszałka województwa opolskiego Szymona Ogłazy. Udział również wziął Zbigniew Kubalańca – wicemarszałek województwa opolskiego, Sławomir Grądzik – wicewojewoda opolski, Agnieszka Kamińska – dyrektor Departamentu Kultury i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, a także przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – dr Marcin Komosa, zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w MKiDN oraz Katarzyna Leciejewska z Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Obecni byli

również dyplomaci i przedstawiciele wojsk z Kanady, Niemiec, Rumunii, Serbii, Słowacji, Wielkiej Brytanii, Włoch oraz Ukrainy. Głos zabrali także przedstawiciele środowiska rodzin byłych jeńców – Gabriela Kuchna (wspomnienie o stryju Janie Kuchnie) z Polski, Elisabeth Sweeny (wspomnienie o ojcu Thomasie Hutchinsonie) ze Szkocji oraz Serbka Mira Pestalić (wspomnienie o ojcu Joco Radišiću).

19 III W łambinowickiej siedzibie Muzeum odbyło się pierwsze w 2025 r. „Łambinowickie Spotkanie Muzealne". Przybyłych powitała dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora CMJW. Następnie dr Piotr Stanek, kierownik Działu Naukowego, wygłosił prelekcję „Lamsdorf. 80 lat temu", dotyczącą wyzwolenia obozu w 1945 r. Spotkanie zakończył quiz, przeprowadzony przez zastępcę dyrektora, oraz rozmowy kuluarowe.

Kwiecień

7–24 IV Pracownicy Działu Naukowego – dr Piotr Stanek razem z dr Anną Czerner realizowali cykl spotkań z pracownikami Straży Granicznej. Podstawą działania był wykład „Przemoc i jej konsekwencje: spojrzenie historyczno-społeczne". Spotkania odbyły się w Raciborzu, Bielsku-Białej, Rudzie Śląskiej, Sosnowcu, Opolu, Katowicach-Pyrzowicach oraz w Częstochowie.

8 IV Doktor Violetta Rezler-Wasielewska reprezentowała Muzeum na otwarciu wystawy „Hołd 500. Historia – Kultura – Pamięć" w Muzeum Zamkowym w Malborku.

11 IV Odbył się finał XXXII edycji Konkursu Recytatorskiego „Nie traćmy pamięci". Wydarzenie zorganizowane zostało przez Muzeum we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół CMJW. Patronat honorowy objęli: wojewoda opolska Monika Jurek, marszałek województwa opolskiego Szymon Ogłaza, starosta opolski Henryk Lakwa, opolska kurator oświaty Joanna Raźniewska oraz prezes Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska" w Opolu Urszula Gawor. Patronat medialny nad konkursem sprawowały: TVP Opole, Radio Opole, Radio Doxa oraz Opolska 360. Przesłuchania 94 uczniów z województwa opolskiego przeprowadzono z podziałem na trzy kategorie wiekowe. Recytatorów oceniało jury w składzie: Edmund Borzemski, dr Ludmiła Małgorzata Sobolewska, Elżbieta Lisak-Duda, Adriana Jarosz, Iwona Ratajczak, Barbara Grzegorczyk, Waldemar Kotas, Leszek Malec oraz Beata Wnęk-Malec. Werdyktem jurorów w kategorii „szkoły podstawowe (kl. IV–VI)": I nagrodę otrzymał Wiktor Bednarski ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Korfantowie, II nagrodę – Stefania Lacek, reprezentująca Publiczną Szkołę Podstawową w Luboszycach, III nagrodę – Nina Antoszak, reprezentująca Publiczną Szkołę Podstawową w Luboszycach. Przyznano również wyróżnienie Karolowi Kowalskiemu,

reprezentującemu Publiczną Szkołę Podstawową w Głuchołazach. W kategorii „szkoły podstawowe – kl. VII–VIII": I nagrodę przyznano Franciszkowi Dajczakowi, reprezentującemu Publiczną Szkołę Podstawową nr 5 w Kluczborku, II miejsce przypadło Magdalenie Rupacz, reprezentującej Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krośnicy, III nagrodę przyznano Ninie Janik, reprezentującej Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krośnicy. Decyzją jury przyznano również wyróżnienie, które otrzymała Emilia Lacek z Publicznej Szkoły Podstawowej w Luboszycach. W kategorii „szkoły ponadpodstawowe": zwyciężyła Maria Czollek, reprezentująca Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Opolu, II miejsce przyznano Marcie Popów, reprezentującej Liceum Ogólnokształcące nr III w Opolu, podium zamykała Emilia Jarosz z II Liceum Ogólnokształcącego w Opolu. Wyróżnienie otrzymała Aneta Wieszala, reprezentująca Zespół Szkół Ekonomicznych w Opolu.

13 IV Zastępca dyrektora CMJW dr Renata Kobylarz-Buła wzięła udział w warszawskich obchodach rocznicy zbrodni katyńskiej. Uroczystości zostały zorganizowane przez Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Federację Rodzin Katyńskich oraz Muzeum Wojska Polskiego wraz ze swoim Oddziałem Martyrologicznym – Muzeum Katyńskim. Udział w nich wzięli potomkowie jeńców wojennych zamordowanych w 1940 r. przez NKWD, reprezentanci Rodzin Katyńskich i Rodzin Policyjnych oraz przedstawiciele władz państwowych z premierem Donaldem Tuskiem na czele.

14 IV Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora reprezentowała Muzeum podczas uroczystości upamiętniających ofiary zbrodni katyńskiej, zorganizowanych w Opolu przed Pomnikiem Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

28–29 IV Delegacja pracowników Muzeum pod kierownictwem dyrektor dr Violetty Rezler-Wasielewskiej wzięła udział w obchodach 80. rocznicy wyzwolenia Oflagu VII A Murnau. Ponad dwudziestoosobowej grupie pracowników towarzyszyły Maria Lewandowska-Pijanowska i Józefina Pijanowska – córka i wnuczka jeńca oflagu ppor. Jana Lewandowskiego. Uroczystości odbyły się z inicjatywy miasta Murnau i Bundeswehry, przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Monachium, a także pomocy CMJW. Wydarzenie składało się z oficjalnych przemówień, międzywyznaniowego nabożeństwa oraz modlitwy na cmentarzu Murnau. Pobyt uzupełniła wizyta w miejscowym archiwum.

Maj

7 V W łambinowickiej siedzibie CMJW odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Łambinowickie Spotkania Muzealne". Tym razem bohaterką wydarzenia

była dawna pracownica CMJW – Teresa Zielińska, a zebranych gości w temat wprowadziła dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora Muzeum. Prowadząca (T. Zielińska) w swoim wystąpieniu przedstawiła kilka szczególnych postaci, które poznała w CMJW. Opowieść połączyła z prezentacją swoich publikacji im poświęconych. Ponadto, w trakcie spotkania wręczono podziękowania fundatorom konserwacji krzyży ze Starego Cmentarza Jenieckiego, w ramach akcji „Podaruj mi pamięć".

8 V Przedstawiciele CMJW oddali hołd ofiarom II wojny światowej przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych na terenie Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach.

9 V Dyrektor Muzeum dr Violetta Rezler-Wasielewska wzięła udział w obchodach 80. rocznicy wyzwolenia obozu KL Stutthof. Główne uroczystości miały miejsce przed Pomnikiem Walki i Męczeństwa na terenie Muzeum Stutthof w Sztutowie.

17 V Muzeum wzięło udział w 17. Nocy Muzeów. Hasłem przewodnim była „cisza nocna", a przybyli goście zapoznali się z ekspozycją stałą dotyczącą historii obozów Lamsdorf i z wystawą czasową „Pozostał cień" – efektem współpracy CMJW z Liceum Plastycznym w Opolu. Ponadto uczestnicy mogli wziąć udział w akcji „Znajdź intruza" oraz quizie historycznym, a na najmłodszych czekały warsztaty „Pani Misiowa" przybliżające postać Barbary Lewandowskiej ps. Wirta. Do młodzieży i dorosłych skierowana była ponadto prelekcja dr. Kamila Webera „Przemilczana historia. Powstańcy warszawscy w niewoli niemieckiej" oraz słuchowisko *Tu Byliśmy* również dotyczące losów obrońców stolicy.

20 V Doktor Violetta Rezler-Wasielewska wzięła udział w sympozjum „Museum boom vs. overtourism. Konflikt czy harmonia?" dotyczącym kwestii pogodzenia masowego ruchu turystycznego z ochroną pamięci o losach ofiar Holocaustu. Podczas krakowskiego spotkania moderowała ona jeden z paneli dyskusyjnych.

26 V Dyrektor Muzeum dr Violetta Rezler-Wasielewska wygłosiła referat „Z dala od korpo. Prowadzenie zespołu pracowniczego we współczesnym muzeum". Odczyt miał miejsce podczas jubileuszu X-lecia Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Stowarzyszenia Muzealników Polskich.

26 V Doktor Anna Wickiewicz, kierownik Działu Edukacji i Wystaw reprezentowała Muzeum na konferencji „Strategiczne kierunki rozwoju turystyki w województwie opolskim", która odbyła się na zamku w Niemodlinie.

29 V W opolskiej siedzibie CMJW odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Twarze Opola". Bohaterem spotkania był prof. Joachim Edward Glensk. Jego sylwetkę zarysowała dr Violetta Rezler-Wasielewska, a osobistymi wspomnieniami podzieliła się prof. dr hab. Krystyna Kossakowska-Jarosz.

30 V Zorganizowano XX edycję sesji edukacyjnej „Jeśli nie pamięć, to co? Edukacja w Miejscach Pamięci Narodowej" pod hasłem „Patriotyzm – wersja zaktualizowana. Od Sienkiewicza do Komasy, Peszek, Twardocha". Po części dyskusyjnej oraz debacie oxfordzkiej ogłoszono wyniki XVII edycji Konkursu na Projekt Historyczny. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem: Ministry Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewody Opolskiej, Marszałka Województwa Opolskiego, Starosty Opolskiego, Opolskiej Kurator Oświaty oraz Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w Opolu. Patronat medialny nad konkursem objęły: TVP Opole, Radio Opole, Radio Doxa, Tygodnik „Opolska" i „Gość Opolski". Finał konkursu, podobnie jak poprzedzająca go sesja edukacyjna, odbył się w sali konferencyjnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Do oceny zgłoszono 39 prac, które były dziełem 130 uczestników. Prace oceniło jury w składzie: dr Iwona Konopnicka – przewodnicząca (Uniwersytet Opolski), dr Renata Kobylarz-Buła (CMJW), dr Ewelina Klimczak-Czaplicka (CMJW), mgr Maria Bula (CMJW), dr Michał Jakubik – sekretarz (CMJW). I miejsce przyznano Oliwierowi Hajdzie, Dawidowi Kochowi, Adamowi Strużyńskiemu i Jakubowi Wawrzinkowi z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6 im. Jana Pawła II w Mikołowie za projekt „Sprawiedliwi z Borowej Wsi", przygotowany pod opieką dr. Przemysława Noparlika; II nagrodę zdobył zespół w składzie: Miłosz Jakoniuk, Eliza Maleńczuk, Maja Twarowska, Sandra Walczuk i Bartosz Wójcik z IV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Białej Podlaskiej za projekt „Śladami społeczności żydowskiej w Białej Podlaskiej. (Nie)Pamięć", przygotowany pod opieką Renaty Lenz, Magdaleny Nowosielskiej i Jarosława Darczuka. Podium zamykał projekt „Egzekucja Romów w lesie w Duchowiźnie koło Zakroczymia – 8 października 1944 r.", przygotowany przez Bartosza Policińskiego ze Szkoły Podstawowej im. Pomnik Wdzięczności w Zakroczymiu pod opieką Przemysława Sadowskiego. Decyzją jury przyznano jedno wyróżnienie Martynie Bolechowicz i Wiktorii Grabowskiej z Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmeckiego w Rypinie za projekt „«I lochu mrok, i chłód piwnicy» – tragizm ludności powiatu rypińskiego jesienią 1939 r. na przykładzie rodziny Tykarskich", przygotowany pod opieką Aleksandry Budzińskiej.

Czerwiec

4 VI Odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Łambinowickie Spotkania Muzealne". Tematem przewodnim była historia Pomnika Martyrologii Jeńców Wojennych, którą zgromadzonym przybliżyła Jadwiga Wójciak prezes

Partnerstwa Borów Niemodlińskich, po wstępie dyrektor Muzeum dr Violetty Rezler-Wasielewskiej.

5 VI W Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowie dyrektor Muzeum dr Violetta Rezler-Wasielewska odebrała w imieniu CMJW nagrodę główną w kategorii Edukacja w 45. Konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2024. Uznanie jury zdobył projekt edukacyjny „Pogłosy 1944. Z Warszawy do Lamsdorf".

5 V Doktor Anna Czerner i dr Kamil Weber z Działu Naukowego CMJW podczas spotkania autorskiego w Kędzierzynie-Koźlu prezentowali katalog wystawy „Kocham, do zobaczenia…". Promocja odbyła się w trakcie Targów Książki nad Odrą.

7 VI Doktor Anna Wickiewicz, kierownik Działu Edukacji i Wystaw, wzięła udział w uroczystościach upamiętniających 80. rocznicę wyzwolenia alianckich jeńców wojennych z obozów Wehrmachtu. W wygłoszonym w Manchesterze referacie przedstawiła ona fakty dotyczące niewoli jeńców anglosaskich w Lamsdorf.

8 VI Muzeum wystąpiło z programem własnym podczas Święta Województwa Opolskiego w Mosznej. Na stoisku CMJW uczestnicy mieli okazję zapoznać się z wydawnictwami instytucji, wziąć udział w quizie, zmierzyć się z zagadkami historycznymi oraz zapoznać się z bieżącą ofertą.

11 VI W Łambinowickiej siedzibie CMJW odbyło się posiedzenie Rady Muzeum. Porządek obrad obejmował m.in. komunikat dyrektor Muzeum dr Violetty Rezler-Wasielewskiej na temat działalności placówki w 2024 r. oraz planie na 2025 r. Ponadto uwzględniono w nim informację dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Regionalnego UMWO Agnieszki Kamińskiej o stanie zaawansowania prac nad zmianą statusu CMJW w związku z zamiarem wpisania go do Państwowego Rejestru Instytucji Kultury. Podczas posiedzenia Elżbieta Góra kierownik Działu Zbiorów i Konserwacji, zaprezentowała także politykę gromadzenia zbiorów w placówce na lata 2025–2030.

12–14 VI Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora CMJW oraz dr Michał Jakubik, pracownik Działu Naukowego Edukacji i Wystaw uczestniczyli w Oldenburgu w polsko-niemieckim sympozjum „Pamięć i Przyszłość na Miejscu".

14 VI Muzeum wystąpiło z programem własnym podczas Święta 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej na Skwerze 100-lecia Powstań Śląskich w TAURON Parku Śląskim. Stoisko CMJW prowadzili: dr Dominik Marcinkowski, Zbigniew Kramczyński oraz Wioleta Kowalik. Pracownicy promowali ofertę Muzeum, sprzedawali muzealne wydawnictwa oraz prowadzili quiz historyczny z nagrodami.

16 VI Odbyło się Walne Zebranie Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW. W opolskiej siedzibie Muzeum zebranie prowadziła prof. Danuta Kisielewicz,

a głos zabrały ponadto: prezes Stowarzyszenia dr Iwona Konopnicka, obie dyrektor Muzeum – dr Violetta Rezler-Wasielewska i dr Renata Kobylarz-Buła oraz Agnieszka Lechun pełniąca w Stowarzyszeniu funkcję skarbnika.

27 VI Muzeum wzięło udział z programem własnym w opolskiej Nocy Kultury. Na zwiedzających w opolskiej siedzibie CMJW czekała wystawa czasowa „Pozostał cień", słuchowisko Tu Byliśmy oraz quiz historyczny.

29 VI Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora Muzeum, reprezentowała placówkę podczas Letniej Akademii im. Samuela i Edith Fleischmanów. Przedstawiła referat „Po wojnie. Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946) – historia i pamięć".

Lipiec

2 VII W ramach cyklu kulturalnego „Łambinowickie Spotkania Muzealne" odbyło się spotkanie prezentujące ubiegłoroczne wyniki prac badawczych prowadzonych na terenie Starego Cmentarza Jenieckiego w Łambinowicach. Prowadzili je dr Dawid Kobiałka i dr Marek Michalski, zaprezentowała ich dr Violetta Rezler-Wasielewska.

5–6 VII Na terenie Starego Cmentarza Jenieckiego odbył się weekend otwarty. Uczestnicy mogli przyjrzeć się pracy archeologów pod kierownictwem dr. Dawida Kobiałki, prowadzących badania w ramach projektu „Lamsdorf/ /Łambinowice. Archeologia pamięci".

9 VII Pracownicy Muzeum w towarzystwie Sławomira Mielnika udali się do Olsztyna w celu dokumentacji losów dwóch rodzin jenieckich, w ramach prac nad kolejnym sezonem cyklu „… ale to już inna historia".

13–
–14 VII Odbył się drugi weekend otwarty dla publiczności w trakcie prac archeologicznych prowadzonych na terenie Starego Cmentarza Jenieckiego.

18 VII „Wojna, groby i uczeni" to tytuł kolejnego spotkania w ramach „Łambinowickich Spotkań Muzealnych". Wydarzenie prowadzone przez dr. Dawida Kobiałkę poświęcono wynikom prac archeologicznych w 2025 r.

28 VII W siedzibie CMJW odbyło się posiedzenie Rady Opieki nad Miejscem Pamięci Narodowej w Łambinowicach.

29 VII Na terenie Miejsca Pamięci Narodowej odbyło się seminarium konserwatorów. W spotkaniu udział wzięli eksperci z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, oraz przedstawicie dwóch współpracujących od lat z CMJW firm konserwatorskich.

Sierpień

1 VIII Przed Pomnikiem Powstańców Warszawskich na terenach poobozowych przedstawiciele Muzeum, w towarzystwie wójta gminy Łambinowice oraz dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Łambinowicach, złożyli kwiaty i znicze upamiętniające początek zrywu w stolicy. W wojewódzkich obchodach w Opolu, przy Pomniku Armii Krajowej, instytucję reprezentowała dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora.

11–
–15 VIII W Miejscu Pamięci Narodowej w Łambinowicach przeprowadzono prace porządkowe pn. „Praca dla pokoju w Miejscu Pamięci". W inicjatywie udział wzięli niemieccy żołnierze, rezerwiści i członkinie stowarzyszenia weteranów Bundeswehry – Bund Deutscher Einsatz Veteranen.

14 VIII Muzeum zostało partnerem w projekcie „Narratio. Cyfrowe repozytorium historii mówionej". Inicjatywa, kierowana przez Muzeum Historii Polski, wykorzystuje zasoby muzealne i testowanie systemów.

Wrzesień

1 IX Z okazji 86. rocznicy wybuchu II wojny światowej CMJW przygotowało program wydarzeń. W opolskiej siedzibie placówki otwarto wystawę „Poeci podziemia. Słowo i czyn". W wernisażu, który stanowił element obchodów wojewódzkich, udział wzięli m.in. Peter Herr, konsul RFN w Opolu, Monika Kwiatosz, konsul honorowa Republiki Włoskiej we Wrocławiu oraz Piotr Pośpiech, wicewojewoda opolski. Zgromadzonych w tematykę wprowadziła dr Violetta Rezler-Wasielewska, dyrektor Muzeum, Dorota Koczwańska-Kalita, pełnomocniczka dyrektora Muzeum AK i Małgorzata Wichowska z Muzeum Literatury, kuratorka wystawy. Głos zabrała również Helena Kamerska, uczestniczka Powstania Warszawskiego. W Łambinowicach z kolei pracownicy oraz przedstawiciele lokalnych władz, złożyli kwiaty i znicze przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych. Natomiast w godzinach popołudniowych w kościele parafialnym w Łambinowicach odbył się koncert. Kompozycję „Prześwity" wykonali muzycy z Filharmonii Opolskiej – przy udziale jej twórcy prof. Macieja Fortuny – pod batutą Jakuba Chrenowicza. Muzyce towarzyszyła poezja jeniecka wygenerowana przez sztuczną inteligencję na Politechnice Opolskiej. Koncert Modlitwa Pokoju otworzyły wystąpienia: ks. Piotra Bałosa, proboszcza parafii w Łambinowicach, ks. biskupa Pawła Stobrawy, dr Violetty Rezler-Wasielewskiej, dyrektor Muzeum, prof. Macieja Fortuny oraz dr. inż. Łukasza Dzierżanowskiego, reprezentującego zespół naukowców.

4–5 IX W Kątach Racławickich odbyło się XVI Forum Pamięci. W inicjatywie organizowanej przez Muzeum Stutthof w Sztutowie oraz Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, CMJW reprezentowała dyrektor dr Violetta Rezler-Wasielewska. Przedstawiła ona, przygotowany wspólnie z dr Anną Czerner z Działu Naukowego, referat „Pogłosy 1944. Z Warszawy do Lamsdorf: jeden projekt, jedenaście wyzwań". Tematykę Muzeum przybliżył zgromadzonym także dr Dawid Kobiałka w referacie „Sześćdziesięciu z Lamsdorf – archeologia pamięci". Poświęcony był on okolicznościom odkrycia i ekshumacji szczątków włoskich żołnierzy internowanych podczas II wojny światowej w Stalagu 344 Lamsdorf.

10 IX „Stare i młode dziedzictwo. Muzeum w Łambinowicach po zmianach" – to tytuł spotkania z cyklu „Łambinowickie Spotkania Muzealne". Wrześniowa odsłona, stanowiąca element Europejskich Dni Dziedzictwa, położyła nacisk na zmianę architektury Muzeum w Łambinowicach oraz jego najbliższego otoczenia. Zgromadzonym temat przybliżyli Małgorzata i Andrzej Zatwarniccy, architekci przywitani przez dyrektor CMJW dr Violettę Rezler-Wasielewską.

12 IX Doktor Piotr Stanek, kierownik Działu Naukowego, wygłosił referat „Lamsdorf/Łambinowice – miejsce z podwójną przeszłością, wątki krakowskie" w trakcie 19. Obchodów Dni Pamięci Ofiar Gestapo.

16 IX Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora, reprezentowała Muzeum podczas miejskich obchodów 86. rocznicy napaści ZSRR na Polskę. Tego samego dnia w łambinowickiej siedzibie Muzeum odbył się wernisaż wystawy „Świadectwa zbrodni – dokumenty wydobyte z masowych mogił w Miednoje, Charkowie i Katyniu". Otwarcia wystawy dokonała również dr Renata Kobylarz-Buła w towarzystwie dr Joanny Kurczab z Muzeum Katyńskiego w Warszawie.

18 IX W zorganizowanej przez Muzeum Wojska Polskiego i Muzeum Katyńskie, Oddział Muzeum Wojska Polskiego II międzynarodowej konferencji „Świadkowie i świadectwa zbrodni katyńskiej" uczestniczyli dyrektor CMJW dr Violetta Rezler-Wasielewska, kierownik Działu Naukowego dr Piotr Stanek oraz Iwona Cichoń-Halot reprezentująca Archiwum.

19 IX „Miłość 1939–1945 – cztery szczęśliwe historie i jedna smutna" – to tytuł wykładu dr Anny Czerner i dr. Kamila Webera wygłoszonego w Domu Dziennego Pobytu „Malinka" w Opolu.

23 IX W Miejscu Pamięci Narodowej oraz Muzeum w Łambinowicach złożyła wizytę Sejmowa Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Po Miejscu Pamięci oprowadziła ich dyrektor Muzeum dr Violetta Rezler-Wasielewska. Parlamentarzyści odwiedzili cmentarze wojenne i złożyli wieńce przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych oraz na Cmentarzu Ofiar Obozu Pracy w Łambinowicach.

23–25 IX Doktor Piotr Stanek, kierownik Działu Naukowego, uczestniczył w międzynarodowej konferencji naukowej „Europejskie relacje kulturowe w ramach Trójkąta Weimarskiego" na Uniwersytecie Wrocławskim. Naukowiec wygłosił referat „Jeńcy francuscy w Lamsdorf w XIX i XX wieku – relacje z Polakami i niemieckim personelem".

29 IX „Kocham, do zobaczenia… Wojenna miłość w świetle zbiorów Muzeum" – wykład pod tym tytułem wygłosili dr Anna Czerner oraz dr Kamil Weber z Działu Naukowego w ramach serii wykładów organizowanych przez Opolski Oddział Stowarzyszenia Muzealników Polskich CMJW.

Październik

1 X Słuchowisko historyczne „Tu byliśmy. Historia bez cenzury i patosu" było tematem październikowego wydarzenia w ramach „Łambinowickich Spotkań Muzealnych". Otworzyła je dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora, zaś poprowadziła dr Anna Czerner z Działu Naukowego.

2 X Delegacja Muzeum uczestniczyła w uroczystości upamiętnienia 60 jeńców włoskich zmarłych w Stalagu 344 Lamsdorf. Wydarzenie miało miejsce w Katedrze Polowej Wojska Polskiego w Warszawie. Zorganizowała je Ambasada Republiki Włoskiej w Warszawie, a udział wzięli przedstawiciele władz, duchowieństwa, wojska oraz instytucji zajmujących się badaniami i upamiętnianiem historii. Pracownicy CMJW asystowali w przeniesieniu trumien, ponadto dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora, odczytała list dr Violetty Rezler-Wasielewskiej.

4–5 X Muzeum uczestniczyło z programem własnym w akcji „Weekend seniora z kulturą". Na osoby, które ukończyły 60. rok życia czekała dedykowana oferta w obu siedzibach Muzeum.

6 X Przed Pomnikiem Powstańców Warszawskich – Jeńców Stalagu 344 Lamsdorf zorganizowano obchody 81. rocznicy przybycia pierwszego transportu Powstańców Warszawskich do Stalagu 344 Lamsdorf. Udział w wydarzeniu wzięli powstańcy – Helena Kamerska i Stanisław Wołczaski, a także potomkowie powstańców, przedstawiciele Służby Ochrony Państwa, Koła Kedyw Oddział Dyspozycyjny „B" ŚZŻAK oraz Zarządu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Warszawa. Obecni byli również reprezentanci organizacji kombatanckich, instytucji pamięci, władz samorządowych, służb mundurowych oraz uczniowie szkół: Publicznego Liceum Ogólnokształcące nr VI w Opolu, Zespołu Szkół w Niemodlinie, Zespołu Szkół w Tułowicach i Publicznej Szkoły Podstawowej w Łambinowicach. Oprawę wojskową zapewnił 91. Batalion Logistyczny „Ziemi Opolskiej" z Komprachcic – jednostka opolskiej 10. Brygady Logistycznej. Głos zabrali powstańcy warszawscy, dyrektor

Muzeum dr Violetta Rezler-Wasielewska oraz Anna Witkowska, która zabrała głos w imieniu grupy potomków powstańców. Po apelu pamięci i salwie honorowej nastąpiło złożenie kwiatów i zniczy. Uroczystości w Miejscu Pamięci zakończył spacer tematyczny „Tu byli. Powstańcy Warszawscy". W siedzibie Muzeum natomiast odbyło się spotkanie młodzieży z Heleną Kamerską oraz Stanisławem Wołczaskim.

8 X W Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu odbyło się ogłoszenie wyników w konkursie „Mister Architektury Województwa Opolskiego". Muzeum, nominowane za projekt „Przebudowa z rozbudową budynku Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach przy ul. Muzealnej 4", reprezentowała dr Violetta Rezler-Wasielewska w towarzystwie autorów projektu – Małgorzaty i Andrzeja Zatwarnickich z pracowni Architop.

8 X Doktor Piotr Stanek, kierownik Działu Naukowego, wygłosił prelekcję „Na uboczu. Lamsdorf w trakcie powstań śląskich i plebiscytu" w czasie Śląskich Targów Książki Kakauszele.

9–10 X Doktor Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora CMJW, przedstawiła referat „Między historią, polityką a pamięcią. Rok 1945 w przekazach osadzonych w powojennych obozach pracy (kazus Łambinowic)" w trakcie międzynarodowej konferencji naukowej „Rok 1945 na Śląsku Opolskim". W czasie tego samego wydarzenia, Maria Bula z Działu Naukowego wystąpiła z prelekcją „Akta w sprawie Lamsdorf. Powojenne rozliczenia załóg niemieckich obozów jenieckich".

17 X W konferencji naukowej „Miejsca Pamięci – potrzeby, wyzwania, perspektywy" uczestniczyła dr Violetta Rezler-Wasielewska. Dyrektor Muzeum wygłosiła referat „Łączy nas Miejsce. Współpraca Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych z otoczeniem społecznym".

20–24 X Pracownice muzeum – Maria Bula z Działu Naukowego i Iwona Cichoń-Halot z Działu Archiwum przeprowadziły kwerendę w berlińskich instytucjach. Prace objęły Landesarchiv Berlin, Bundesarchiv Tegel, Deutsches Historisches Museum i Staatsbibliothek Berlin.

24–25 X Doktor Anna Czerner i dr Kamil Weber, pracownicy Działu Naukowego, wygłosili referat „Od Krysieńki do Krystyny. Transformacja roli kobiety pod presją wojny i niewoli" w trakcie konferencji z cyklu „Komparatystyczne studia nad ludobójstwem". Wydarzenie zorganizowane przez Oświęcimski Instytut Praw Człowieka oraz Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

29 X Samorząd Województwa Opolskiego oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego podpisały aneks do umowy o współprowadzeniu i współfinansowaniu CMJW. Muzeum otrzymało status instytucji wpisanej do rejestru Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Listopad

5 XI W łambinowickiej siedzibie Muzeum odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Łambinowickie Spotkania Muzealne". Tematem przewodnim była podróż Daniela Podobińskiego i Jadwigi Wójciak do Włoch, a prowadziła je dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora. Celem była wizyta w rodzinnych stronach dwóch jeńców ekshumowanych w trakcie prac archeologicznych prowadzonych w Miejscu Pamięci Narodowej. W czasie spotkania przedstawiono także kolejne wyniki muzealnej akcji „Podaruj mi pamięć".

11 XI Doktor Renata Kobylarz-Buła reprezentowała Muzeum podczas wojewódzkich obchodów Święta Niepodległości. Ponadto wzięła udział w wieczornym koncercie w Filharmonii Opolskiej, gdzie Stowarzyszenie Rodzina Katyńska w Opolu uhonorowało ją pamiątkowym medalem ustanowionym w 85. rocznicę zbrodni katyńskiej.
W Łambinowicach, na Starym Cmentarzu Jenieckim, konsul Serbii Ranko Tomović, złożył kwiaty przed Pomnikiem Jeńców Serbskich z 1917 r. Towarzyszyła mu Elżbieta Góra, kierownik Działu Zbiorów i Konserwacji. Doktor Anna Wickiewicz, kierownik Działu Edukacji i Wystaw, reprezentowała Muzeum na wieczornicy, zorganizowanej przez Publiczną Szkołę Podstawową we Włodarach.

13–14 XI W Muzeum gościła delegacja z Krajowej Centrali Kształcenia Obywatelskiego w Nadrenii-Palatynacie (Landeszentrale für politische Bildung Rheinland-Pfalz) oraz Dyrekcji Nadzoru i Usług (Die Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion). Niemiecka delegacja odwiedziła obie siedziby CMJW.

19 XI Muzeum zostało docenione w Konkursie dla Animatorów i Twórców Kultury. Podczas Gali Ludzi Kultury dyrektor CMJW dr Violetta Rezler-Wasielewska, w towarzystwie pracowników Działu Naukowego – dr Anny Czerner i dr. Kamila Webera, odebrała nagrodę w kategorii „Inicjatywa edukacyjna" dla projektu „Pogłosy 1944. Z Warszawy do Lamsdorf". Natomiast wyróżnienie otrzymała wystawa czasowa „Kocham, do zobaczenia…".

20 XI Doktor Violetta Rezler-Wasielewska wzięła udział w konferencji z cyklu „Dziedzictwo i Rozwój" – Stałej Konferencji Muzeów i Samorządu Terytorialnego. Była jednym z dyskutantów w panelu plenarnym „Jak rozwijać pracę naukową w muzeach i współpracę ze środowiskami akademickimi". W Łodzi, dr Piotr Stanek, kierownik Działu Naukowego, wygłosił referat „Niepełnoletnie dziewczęta z powstania warszawskiego w niewoli Wehrmachtu". Stanowił on element sympozjum w Muzeum Dzieci Polskich – Ofiar Totalitaryzmu.

25–26 XI Kierownik Działu Naukowego dr Piotr Stanek, przedstawił referat „Niewola żołnierzy Warszawskiej Brygady Pancerno-Motorowej" w trakcie konferencji „«Ja do niewoli nie pójdę. Wojna jeszcze nie skończona. Będę walczyć dalej» – w 130. rocznicę urodzin gen. dyw. Stefana «Grota» Roweckiego (1895–1944)". Wydarzenie zorganizował łódzki oddział Instytutu Pamięci Narodowej.

27–28 XI W Muzeum Miejskim w Żorach odbył się III Zjazd Muzeów – Instytucjonalnych Członków Stowarzyszenia Muzealników Polskich. Udział w nim wzięła dr Violetta Rezler-Wasielewska, dyrektor Muzeum i jednocześnie wiceprezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Muzealników Polskich.

Grudzień

3 XII W gmachu Filharmonii Opolskiej odbył się pierwszy dzień uroczystości jubileuszowych Muzeum. Hasło przewodnie uroczystości brzmiało – „U progu Nowego. Po sześciu dekadach instytucjonalnej pamięci o niewoli". Program składał się z występu muzyczno-słownego w wykonaniu Macieja Fortuny, dyrektora Filharmonii Opolskiej, oraz aktora Opolskiego Teatru Lalki i Aktora, Krzysztofa Jaroty. Kolejnymi jego elementami były przemówienia okolicznościowe dyrektor Muzeum dr Violetty Rezler-Wasielewskiej, szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Lecha Parella, podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Marka Krawczyka, oraz wicemarszałka województwa opolskiego Zbigniewa Kubalańcy.

Następnie wręczono odznaczenia osobom zasłużonym dla rozwoju Muzeum. Odznakę Honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej – Reginie Chojnie, Elżbiecie Górze, dr Renacie Kobylarz-Bule, dr Violetcie Rezler-Wasielewskiej, dr Piotrowi Stankowi i dr Annie Wickiewicz, zaś Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis – Srebrny i Brązowy – wieloletnim dyrektorom Muzeum, odpowiednio: prof. dr. hab. Edmundowi Nowakowi i dr. Czesławowi Wawrzyniakowi. Brązową Glorię Artis wręczono ponadto Stanisławie Borzemskiej, długoletniej kierowniczce Działu Oświatowo-Wystawienniczego.

Odbyła się również debata „Czy nadal potrzebujemy muzeów w miejscach pamięci?", z udziałem dr Pauliny Florjanowicz, dr Tomasza Kranza, prof. dr hab. Roberta Traby, dr hab. Kai Kaźmierskiej oraz Jolanty Zboińskiej, przedstawiająca tytułowe zagadnienie z perspektywy różnych środowisk. Obchody zakończył występ wokalny Natalii Kryjom-Barylak, pracowniczki CMJW.

4 XII Konferencja naukowa „Otwarty rachunek – II wojna światowa ze współczesnej perspektywy", zorganizowana w łambinowickiej siedzibie CMJW,

stanowiła kolejny element obchodów 60-lecia Muzeum. Dominowały dyskusje historyczne z elementami dotykającymi pamięci zbiorowej. Obrady prowadził dr hab. Maciej Krotofil, prof. UMK. Głos zabrała Magdalena Erdman z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, następnie dr hab. Adam Szpaderski, prof. SWPS poprowadził debatę, w której udział wzięli Dariusz Czerniawski z Fundacji Gross Born, Sabina Jóźwiak ze Stowarzyszenia Woldenberczyków, Kinga Hartmann-Wóycicka z Fundacji Pamięć, Edukacja, Kultura w Zgorzelcu oraz dr Violetta Rezler-Wasielewska. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z nową wystawą czasową „Istota Rzeczy". W jej tematykę wprowadziła zgromadzonych dr Renata Kobylarz-Buła, zastępca dyrektora Muzeum, oraz pracownicy Działu Zbiorów i Konserwacji. Ostatnim elementem była dyskusja na temat piśmiennictwa wspomnieniowego czasu niewoli z udziałem przedstawicieli rodzin jenieckich, moderowana przez dr. hab. Piotra Majewskiego, prof. UKSW.

10 XII Ostatnie w 2025 r. „Łambinowickie Spotkanie Muzealne" skupione było na historii i naturze Miejsca Pamięci Narodowej od lat inspirującej artystów. Spotkanie „Las i pamięć. O pracy artystycznej w Łambinowicach" otworzyła zastępca dyrektor Muzeum dr Renata Kobylarz-Buła. Następnie, swoją perspektywę przybliżyła uczestnikom fotograf Jagoda Cierniak wraz ze współautorem Diogo Ruasem. Poruszone zostały tematy m.in. projektu „Bory", realizowanego w ramach programu „Marszałkowskie Talenty" oraz inicjatywy Fundacji Manowce Kultury, polegającej na stworzeniu muralu będącego odpowiedzią na braki w estetyce i funkcjonalności otoczenia Starego Osiedla w Łambinowicach.

12 XII Z okazji 10-lecia Europejskiego Centrum Pamięć – Edukacja – Kultura zorganizowano konferencję jubileuszową „Pokonać niepamięć. Trudne dziedzictwo i jego wyzwania". Jej elementem było wystąpienie dr Violetty Rezler-Wasielewskiej, dyrektor Muzeum, zatytułowane „Dekada za dekadą... Czy miejsca pamięci nadążają za współczesnym światem?", skupione na konfrontacji zadań stojących obecnie przed instytucjami pamięci społecznej ze zmianami, jakie w tej pamięci zachodzą. Ponadto, pracownica Działu Naukowego dr Anna Czerner moderowała dyskusję „Edukacja historyczno-obywatelska w miejscu pamięci. Współczesne wyzwania" zamykającą część merytoryczną wydarzenia.

18–
–19 XII Przedstawiciele Rumunii przybyli do obu siedzib Muzeum, aby dokonać przeglądu prac konserwatorskich, które objęły renowację 2388 nagrobków żołnierzy rumuńskich na Starym Cmentarzu Jenieckim w Łambinowicach, oraz wziąć udział w spotkaniu z dyrekcją i pracownikami Muzeum, dotyczącym dalszych planów współpracy i opieki nad rumuńskimi grobami.

Ponadto, podczas wizyty w Łambinowicach, goście złożyli przed pomnikiem upamiętniającym ofiary I wojny światowej wieńce i zapalili znicze, a także odbyli spacer po łambinowickiej nekropolii w towarzystwie pracowników Muzeum.

19 XII W opolskiej siedzibie Muzeum odbyło się coroczne, Walne Zebranie Wyborcze członków Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW. Zebraniu przewodniczyła prof. dr hab. Danuta Kisielewicz, natomiast jego działalność w latach 2004–2024 przedstawiła sekretarz dr Renata Kobylarz-Buła. Następnie zgromadzonym zaprezentowano sprawozdania za rok 2024: merytoryczne, finansowe oraz Komisji Rewizyjnej. Kolejnym elementem zebrania był wybór władz Stowarzyszenia na lata 2025–2029. Prezesem została dr hab. inż. Krystyna Macek-Kamińska. W skład Zarządu Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW weszli również: Edwarda Turkiewicz, Agnieszka Lechun, Renata Kobylarz-Buła i Jerzy Krasnodębski. Zaś Komisję Rewizyjną utworzyli: prof. dr hab. Danuta Kisielewicz, dr Przemysław Jagieła i Ryszard Czerwiński.

W uzupełnieniu do „Kalendarium"

Zbiory

W roku 2025 zbiory Muzeum wzbogaciły się o 803 nabytki muzealne; 700 artefaktów zostało przekazanych jako darowizny w wyniku prowadzonej zbiórki pn. „Ocalone pamiątki, zachowana pamięć"; 57 obiektów zakupiono ze środków pochodzących ze zbiórki publicznej. Pełnej konserwacji poddano 8 jednostek archiwalnych, tj. 182 karty list transportowych i 102 muzealia pochodzące ze zbiorów CMJW, w tym 50 w ramach projektu „Lamsdorf/Łambinowice. Archeologia pamięci", a kolejne 180 jednostek archiwalnych i 2975 obiektów muzealnych zostało zabezpieczonych. Ponadto do cyfrowej bazy danych wprowadzono dane ewidencyjne 1881 muzealiów pochodzących ze zbiorów CMJW, a 1393 zabytki pozyskały również swoje wizerunki cyfrowe (zdjęcia i skany).

Publikacje

Muzeum wydało periodyk naukowy „Łambinowicki Rocznik Muzealny" 2024, t. 47 (red. dr Kamil Weber, dr Violetta Rezler-Wasielewska, dr Piotr Stanek); publikację *Archeologia i społeczeństwo w Miejscu Pamięci Narodowej w Łambinowicach* (autorzy: Dawid Kobiałka, Michał Pawleta, Kamil Karski, Marek Michalski); wydanie trzecie poprawione informatora *Muzeum w Miejscu Pamięci*, autorstwa Violetty Rezler-Wasielewskiej oraz muzealny „Kalendarz 2026". Opublikowano również wspólnie z Instytutem Północnym im. Wojciecha Kętrzyńskiego i Muzeum

Stutthof w Sztutowie pracę zbiorową *Obozy niemieckie w latach 1939–1945 w pamięci i dokumentach – przegląd badań* (red. nauk. Piotr Majewski, Emilia Figura-Osełkowska).

Wystawy

W roku 2025 w Muzeum prezentowano dwie wystawy stałe: w Opolu – „Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – dziedzictwo regionalne, narodowe, europejskie" oraz w Łambinowicach – „Miejsce z blizną". Ponadto przedstawiono 4 wystawy czasowe własne. W Opolu była to wystawa „Pozostał cień". W Łambinowicach prezentowano wystawę „Istota Rzeczy" oraz dwie ekspozycje okolicznościowe: w ramach obchodów 81. rocznicy przybycia powstańców warszawskich do Stalagu 344 Lamsdorf oraz „Utracony dom – nowy dom. Kresowianie na Opolszczyźnie" towarzyszącą spotkaniu w ramach cyklu kulturalnego „Łambinowickie Spotkania Muzealne". W obu siedzibach, zgodnie z planem, prezentowano także osiem ekspozycji czasowych obcych. W Opolu były to: „Spotkania. Z historią polskich dzieci syberyjskich", „«Tam, gdzie stoimy, świeci słońce» Szkoła Młodszych Ochotniczek (1942–1948)", „Poeci Podziemia. Słowo i czyn". Natomiast w Łambinowicach: „Porządek i Zagłada. Policja w nazistowskich Niemczech", „Twarz odwagi. Witold Pilecki (1901–1948)", „#StolenMemory", „Katyń. Nie zapomnimy. 85. rocznica zbrodni katyńskiej" oraz „Świadectwa zbrodni – dokumenty wydobyte z masowych mogił w Miednoje, Charkowie i Katyniu". Wystawy CMJW prezentowane były w różnych placówkach kulturalnych na terytorium Polski. Wśród tych ekspozycji należy wymienić: „«Bóg się rodzi, moc truchleje…». Święta Bożego Narodzenia w niewoli niemieckiej i radzieckiej podczas II wojny światowej", „Jeńcy wojenni – europejska pamięć. Łambinowice – muzeum i miejsce pamięci", „Kocham, do zobaczenia…", „Koniec i początek. Powstańcy Warszawscy w niewoli niemieckiej", „Lamsdorf/ /Łambinowice. Archeologia miejsca pamięci", „Muzeum w miejscu pamięci", „Na nieludzkiej ziemi. Jeńcy polscy w ZSRR", „«Tatusiu, kiedy wrócisz?» Polskie rodziny w latach II wojny światowej" oraz „«To jeszcze nie koniec». Żołnierze września 1939 r. w niewoli Wermachtu i NKWD". Ponadto, zgodnie z planem, zakończono prace nad scenariuszem oraz projektem wystawy stałej o roboczym tytule „W niewoli Wehrmachtu i NKWD: 1939–1945".

Anna Chłądzyńska-Gądek